

Onderwerp: Contouren Programma duurzaamheid

Ons kenmerk: 2023-024996

Nummer. 1111

Elst, 25 april 2023

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De contouren voor het programmaplan vast te stellen en nader uit te werken in een programma duurzaamheid.

2. Inleiding

In 2021 is de Routekaart Duurzaamheid 2025 door de Raad vastgesteld. In het programma duurzaamheid staat beschreven welke onderdelen prioriteit hebben, hoe we de ambities en doelstellingen gaan realiseren en welke middelen hiervoor nodig zijn. Het programmaplan duurzaamheid is één van de onderwerpen die de raad heeft gekozen voor 'Samen aan Zet'. Bijlage 1 beschrijft de contouren van het programmaplan duurzaamheid, op het niveau van ambities en doelstellingen. Dit geeft de raad de mogelijkheid om in een vroegtijdig stadium bij te sturen, voordat een volledig uitgewerkt stuk wordt voorgelegd ter besluitvorming. Het volledige programma duurzaamheid wordt begin 2024 voor bestuurlijke besluitvorming voorgelegd. Het programmaplan duurzaamheid bevat geen nieuwe ambities maar geeft inzicht op welke wijze de doelen de komende jaren behaald gaan worden.

3. Doel en beoogd effect

De Raad in een vroegtijdig stadium betrekken bij het programmaplan duurzaamheid waardoor nog mogelijkheden zijn om bij te sturen. Hierdoor wordt invulling gegeven aan de werkwijze 'Samen aan Zet'. Het programmaplan geeft richting aan sectorale beleidsnota's, plannen en projecten. Ook biedt het houvast voor een integrale programmatische werkwijze in de organisatie en samenwerking met de samenleving.

4. Argumenten

1.1 Aansluiten bij bestaand beleid en afwegingskaders

Het programma duurzaamheid sluit zoveel mogelijk aan bij bestaand beleid en doelstellingen. In het programmaplan wordt beschreven hoe deze ambities gerealiseerd gaan worden. Hierbij is dezelfde onderverdeling van inhoudelijke thema's gehanteerd als in de door de raad vastgestelde routekaart duurzaam Overbetuwe: energie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. Om de resultaten te kunnen behalen, zijn een integrale aanpak en afweging noodzakelijk.

1.2 Monitoring als sturingsmechanisme

Monitoring maakt een integraal onderdeel uit van programma duurzaamheid. Doelstellingen zijn waar mogelijk smart geformuleerd. Het streven is kwantitatieve data. Waar dit niet

mogelijk of wenselijk is, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan suggestie van het rekenkameronderzoek naar duurzaamheid 2021. Naast de bestaande P&C cyclus wordt het college en de Raad jaarlijks geïnformeerd over de voortgang in een aparte monitoringsrapportage.

1.3 Participatie en communicatie als randvoorwaarde

Realisatie van de doelstellingen is afhankelijk van de inzet van inwoners, bedrijven en maatschappelijke stakeholders. De gemeente kan informeren, stimuleren en faciliteren maar vaak is er geen mogelijkheid voor dwang of handhaving. Om de gewenste beweging op gang te krijgen, is communicatie cruciaal. Dit maakt dan ook een integraal onderdeel uit van het programma. Zo wordt hier 1 fte voor ingezet en vindt participatie plaats in een vroegtijdig stadium. In de uitvoering worden daar waar passend krachten gebundeld met het programma 'anders werken met de samenleving'.

1.4 Inzet van de gemeente

De gemeente kan niet van anderen verwachten iets te doen als ze het zelf niet doet. Per inhoudelijk thema is aangegeven wat de gemeente zelf doet. Dit is ook inspiratie voor anderen. Door de inzet van communicatie en het bieden van een platform waar meerdere stakeholders zich bij kunnen aansluiten, sluit het instrumentarium aan bij de rolname van de overheid.

1.5 Rijksmiddelen voor gemeenten voor uitvoering klimaatakkoord

Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Daarom heeft het Rijk de komende jaren financiële middelen voor gemeenten beschikbaar gesteld. De gelden kunnen aangevraagd worden via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat – en energiebeleid (CDOKE). Zodra wij deze middelen krijgen, willen we die inzetten voor uitgaven duurzaamheid

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 De nog aan te vragen incidentele middelen zijn nog niet beschikbaar derhalve zijn die nog onzeker.

6. Financiën

In de actuele begroting is jaarlijks een budget van € 181.000 opgenomen voor duurzaamheid. Daarnaast zijn aanvullende budgetten en komen inkomsten beschikbaar, onder meer Rijksmiddelen. Hierdoor stijgen de financiële middelen gelabeld voor duurzaamheid. Voor de rijksmiddelen hebben we nog geen formele beschikking ontvangen. In de brief van minister Jetten, van 25 oktober 2022, worden gemeenten uitgenodigd om de middelen vast uit te geven, vooruitlopend op de formele beschikking. Wanneer we de beschikking hebben ontvangen, wordt dit verwerkt via de bestaande procedures van de P&C cyclus.

Structureel beschikbaar	2023	2024	2025	2026
Begroting gemeente Overbetuwe	€ 181.000	€ 181.000	€ 181.000	€ 181.000
structureel beschikbaar	€ 181.000	€ 181.000	€ 181.000	€ 181.000

Incidenteel beschikbaar	2023	2024	2025	2026
4 Budget Rijk 2019 warmtetransitie (€ 202.101)	€ 202.101			
3 Besremmingsreserve duurzaamheid € 402.000	€ 402.000			
3 Middelen meicirculaire 2022 zie CV maart 2023	€ 314.000			
Totaal Incidenteel beschikbaar	€ 918.101			

Incidentele subsidies nog aan te vragen	2023	2024	2025	2026
1 Middelen Rijk CODKE	€ 798.336	€ 805.578	€ 812.820	
2 SpUK lokale aanpak Isolatie	€ 372.300	€ 213.160		
SUBTOTAAL				
TOTAAL nog beschikbaar komend (na beschikking)	€ 1.170.636	€ 1.018.738	€ 812.820	

1 Bedoeld voor uitvoering klimaatakkoord, wordt/is aangevraagd beschikking eind mei 2023

2 Max. aan te vragen bedrag afhankelijk van uitgevoerde maatregelen aan woningen, nog niet aangevraagd.

3 Inclusief resterend budget duurzaamheid 2022, dat in juli in de raad wordt behandeld bij de Budgetoverhevelingen 2022

4 Middelen warmtetransitie 2019 (december circulaire) in de algemene reserves

Waarbij de in de groene tabel opgenomen bedragen reeds zeker zijn en de bedragen in de blauwe tabel nog dienen te worden/zijn aangevraagd waarop een besluit/beschikking moet worden afgegeven. Die beschikking is bepalend voor het definitief kunnen verwerken in de begroting van de gemeente. Zodra de beschikkingen zijn afgegeven, zullen ook deze middelen via de P&C documenten verwerkt worden in de begroting van Overbetuwe.

7. Duurzaamheid

Het programma duurzaam voorziet in een gemeentebrede integrale aanpak. De inzet op de inhoudelijke thema's energietransitie, klimaatadaptatie / biodiversiteit en circulariteit wordt besproken. Dit draagt bij aan een energieneutraal klimaatbestendig, waterrobuust Overbetuwe, met aandacht voor de leefomgeving van plant, dier en mens, en het vergroten van het leefgebied van vogels, dieren en insecten.

8. Vervolg

Planning

Na bestuurlijke besluitvorming over de contouren van het programma duurzaamheid worden de maatregelen verder uitgewerkt. Hierbij wordt ook de inbreng van inwoners, maatschappelijke stakeholders en bedrijven meegenomen. Voor de zomer van 2024 wordt het uitgewerkte programma duurzaamheid aangeboden voor besluitvorming in College en Raad.

